

تهیه و تنظیم: آموزش به بیمار بیمارستان لقمان حکیم
ویرایش: مهر ۱۴۰۳ سمیرا رضایی

-وزن بیمار را در حد نرمال نگه دارید.

-رژیم غذایی کم نمک و کم چرب استفاده کنید.

درمان سکته مغزی

شامل داروهای حل کننده لخته

مراقبت های حمایتی (فیزیوتراپی و کار درمانی)

پیشگیری ثانویه با داروهای ضد پلاکتی مانند آسپرین و دی پیریدامول برای جلوگیری از لخته شدن مجدد خون در رگ های مغزی است.

در هنگام مواجه شدن با فردی که علائم سکته مغزی را نشان می دهد بیمار باید فوراً به مرکز مجهز جهت تزریق دارو منتقل شود زیرا هر یک دقیقه که از سکته مغزی می گذرد، آسیب وارده عمیق تر خواهد بود. اکثر موارد موفقیت در درمان بستگی به این دارد که بیمار زود به بیمارستان رسانده شود.

در صورت مواجهه با علائم سکته مغزی سریعاً با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید. زمان طلایی نجات بیماران سکته مغزی زیر ۴ ساعت و نیم است.

منابع: برونر و سودارث داخلی- جراحی، مغز و اعصاب ۲۰۲۲- دکتر زهرا مشتاق

راهنمای آموزش مددجو برای مراقبت از خود در منزل، قطعه علایی و همکاران

آموزش خود مراقبتی بیمار

-اگر بیمار احتباس ادراری دارد، مصرف مایعات زیاد توصیه می شود. سونداژ با صلاحدید پزشک انجام شود. به میزان مایعات دریافتی و دفعی روزانه بیمار توجه کنید. در صورت کم شدن ادرار و مشاهده ورم در بدن مصرف مایعات را محدود کرده و به پزشک اطلاع دهید.

- اگر بیمار قدرت بلع ندارد غذا های میکس شده نرم و روان از طریق سوند معده که توسط پزشک تعبیه شده انجام شود. (نحوه تغذیه از طریق سوند معده با کمک سرنگ را از پرستاران آموزش ببینید.)

-اگر بیمار مبتلا به فلج یک طرفه یا دوطرفه است هر دو ساعت یک بار بیمار را جابه جا و پهلو به پهلو کنید تا گرفتار زخم بستر نشود.

-اگر بیمار به صندلی چرخدار نیاز دارد، فرم تاشوی آن که دارای ترمز دستی است و کارایی بیشتری دارد را تهیه کنید.

-وقتی بیمار قصد جابه جایی و انتقال از روی صندلی را دارد، ترمز های دوطرفه صندلی باید کشیده شوند.

-به بیمار آموزش دهید بدون کمک یا وسایل کمکی اقدام به راه رفتن ننماید.

اگر بیمار هوشیاری دارد به او آموزش دهید تا ورزش کند و قدرت بدنی خود را در نیمه سالم افزایش دهد.

-فشار خون، قند و چربی را در حد طبیعی نگه دارید.

سکته مغزی

سکته مغزی زمانی رخ می دهد که یک لخته خونی

باعث انسداد شریان خونرسان به مغز می شود. به بیان دیگر اگر خونرسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و توقف گردد، این قسمت از مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد.

سکته مغزی در انواع شکل های زیر بروز می کند:

سکته هایی که به دلیل کاهش خونرسانی به مغز اتفاق می افتند. (در این حالت آسیب دائمی به سلول های مغزی وارد نمی شود و علائم عصبی در کم تر از ۲۴ ساعت برطرف می شوند.)

سکته هایی که در اثر انسداد جریان خون به وجود می آیند. (آسیب دائمی)

سکته خونریزی دهنده:

این نوع سکته در اثر نشت و پارگی یک سرخرگ مغزی به دنبال فشار خون بالا و یا ضعف قسمتی از جداره رگ ایجاد می شود و موجب می شود پارگی در رگ ایجاد شده و خون وارد بافت مغزی می شود.

سکته های مغزی باچه علائمی همراه اند؟

- بی حسی و کرختگی صورت، بازوها یا پاها به خصوص در یک طرف بدن و فلج صورت ، بازو و پاها در یک طرف بدن
- عدم تعادل و لنگ زدن
- اختلال در تکلم یا در درک کلام
- اشکال در بلع غذا و آب
- کرختگی و سوزش قسمت های بدن
- اشکال در درک وضعیت و موقعیت و اختلال در قضاوت
- دوبینی، تاری دید یا ازدست دادن بینایی به خصوص در یک چشم
- سردرد شدید و ناگهانی بدون علت مشخص
- از دست دادن حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت
- سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
- بی اختیاری ادرار ومدفوع
- اشکال در پیدا کردن کلمات و فهمیدن آن چیزی که دیگران می گویند.
- عدم توانایی در انجام حرکات ظریف

در برخی از افراد این علائم حاصل از سکته مغزی به طور کامل بهبود پیدا می کند، اما در بیش از دو سوم بیماران مقداری از ناتوانی باقی خواهد ماند.

عوامل زمینه ساز سکته های مغزی کدام اند؟

سابقه خانوادگی: کسانی که در فامیل نزدیک خود (پدر، مادر، برادر و خواهر) سابقه بروز سکته مغزی دارند خطر سکته مغزی در آن ها بالاتر از افرادی است که در فامیل خود سکته مغزی نداشته اند.

سن: هرچه سن بالاتر رود، خطر سکته مغزی بیشتر است.

جنس: اگرچه زن و مرد تقریباً به طور یکسان مبتلا به سکته مغزی می شوند ولی مرگ و میر زنان پس از ابتلا به سکته بالاتر است.

فشار خون بالا و کلسترول بالا

سیگار

دیابت یا بیماری قند

چاقی

بیماری های قلبی و عروقی

سابقه قبلی سکته مغزی در یک فرد

قرص های ضد بارداری: خطر سکته مغزی در زنانی که از قرص های ضد بارداری استفاده می کنند بیشتر است.